

ES POT REDUIR LA CONTAMINACIÓ DE L'AIRE A BARCELONA ?

És una pregunta amb trampa?

Assumpta Farran i Poca
Directora general de Qualitat Ambiental

28 d'octubre de 2014

La qualitat de l'aire i la salut

Actualment, la contaminació de l'aire ambient (NO, Pm10 i O3) és el principal problema ambiental de les aglomeracions urbanes europees (Comissari europeu de medi ambient, J. Potočnik)

- OMS **afirma** que la contaminació atmosfèrica urbana eleva el risc cancerigen.
- El president de formadors d'autoescoles fa una setmana intervenia al Congrés de Diputats amb aquesta afirmació: mor més gent per la contaminació dels vehicles que pels accidents
- Catalunya té oberts dos expedients per part de la UE: PM10 dictamen motivat i Nox Pilot

Zones declarades de Protecció Especial de l'Àmbient Atmosfèric

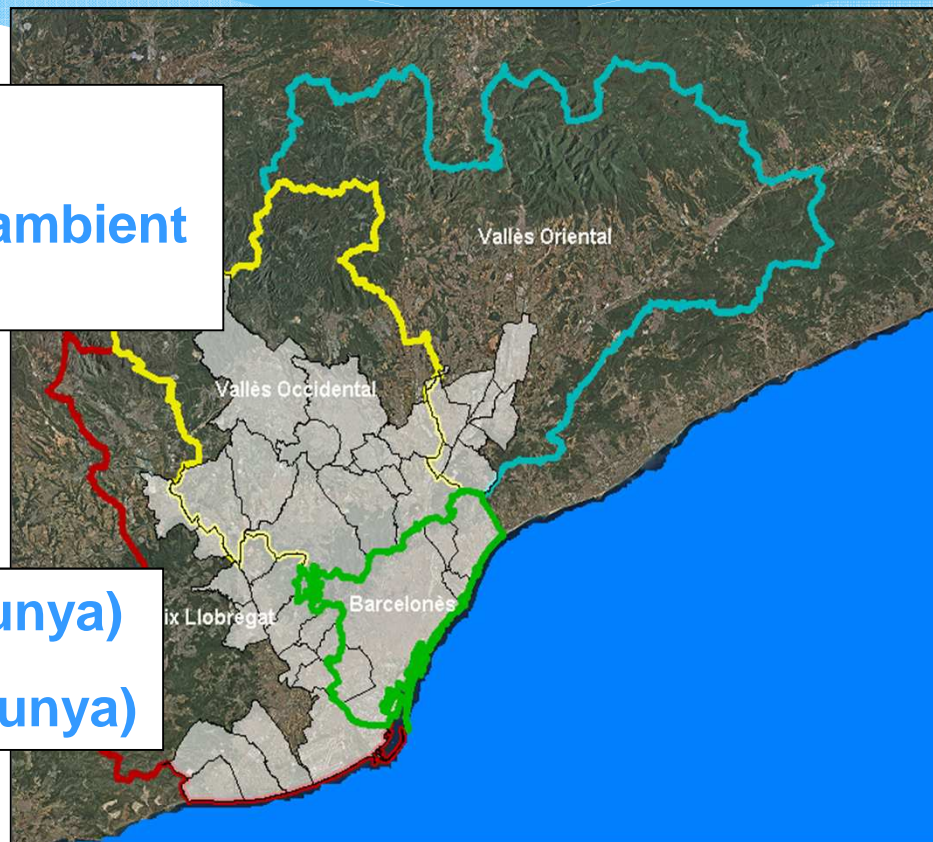
Àrea afectada:

40 municipis declarats:

Zona de Protecció Especial de l'ambient atmosfèric per NO₂ i PM₁₀

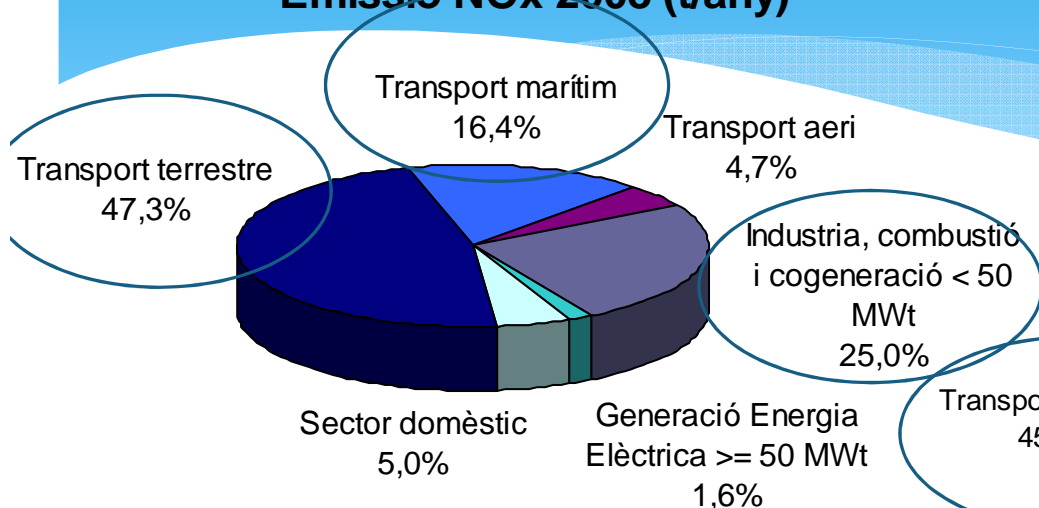
725 Km² (El 2,3% de Catalunya)

4,3 M habitants (El 60% de Catalunya)

Problema complex. Només es pot afrontar des de la prevenció i la compensació d'emissions dins la ZPE

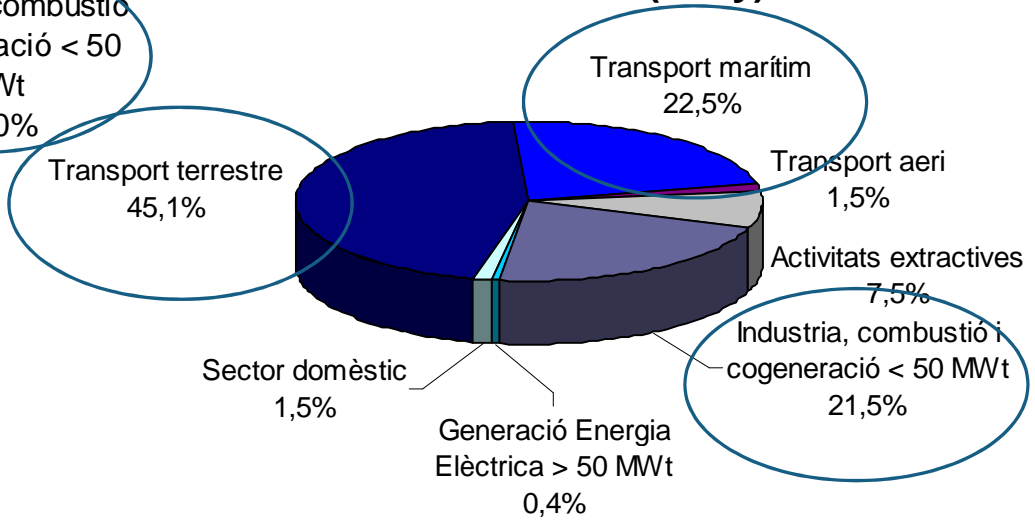
Emissió NOx 2008 (t/any)

47,3% de les emissions de NOx causades pel trànsit rodad

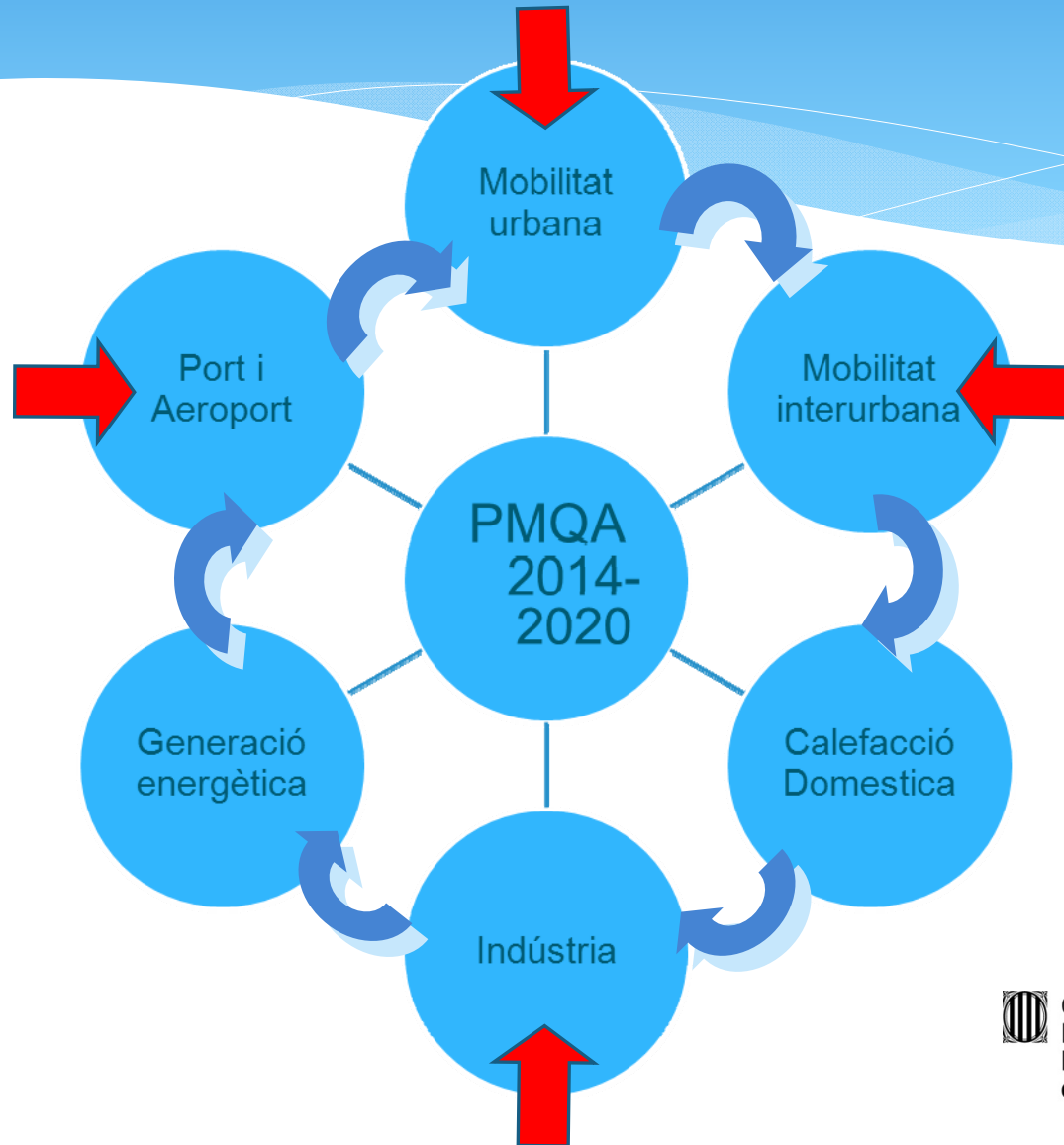

Emissió PM10 2008 (t/any)

45,1% de las emissions de PM10 degudes al transport rodad

Un problema complex que no es pot afrontar des de la competència d'un únic agent actuant.

No hem estat capaços ni Govern
ni mitjans de comunicació de
generar demanda social per exigir
la millora de l'aire que respirem

Un problema complex amb solució, si volem.

Literatura popular

- * «... No sé com podeu aguantar tants de cotxes, tanta penya, tant de soroll. No sé com podeu respirar aquesta merda d'aire. ...» ... La Laura, una noia de poble ho exposa al seu germà i cunyada, residents a St.Gervasi.

*Fragment del llibre « L'altra» de **Marta Rojals**. Gener 2014. situació:*

- * «..... Mires al teu voltant esperant que alguna cosa hagi canviat...però van passant els dies.... El cotxe, el soroll i el fum.... No vols viure enmig d'això

*Fragment de la canço « Avui és demà de **Josep Thió**»*

Un problema complex amb solució, si volem. Reflexions del món científic

* «... Al ciutadà no l'importa l'aire que respira ...» ...

Dr. Jordi Sunyer. Premi John Goldsmith (considerat el nòbel de la recerca en medi ambient i salut). Entrevista el Punt Avui 26 octubre 2014

* «..... D'aquí a 100 anys ens posarem les mans al cap quan pensem que avui la qualitat de vida era tenir cotxe enlloc de respirar un aire sa .. “

Dr. Jordi Sunyer. Premi John Goldsmith (considerat el nòbel de la recerca en medi ambient i salut). Entrevista el Mundo 15 de setembre de 2014

Per sort, hi ha qui ens treu avantatge. El nou paradigma ambiental. La ciutat el soroll i el fum

- * “M’imagino, l’any 2030, una ciutat on l’aire sigui net i el trànsit no faci soroll, una ciutat sense congestió, amb sistemes de bicicletes compartides i moltes bicicletes privades, semàfors intel·ligents, una xarxa de bus ràpida, vehicles elèctrics ocupats per tres persones, informació a temps real del trànsit, i amples espais on caminar per anar a l’escola i a la feina.”
- * **Winifried Kretshmann**, *President de l’Estat Federal de Baden-Wurtemberg*, a l’obertura de les jornades “*El futur de la indústria de l’automòbil i la transformació de la mobilitat*”, celebrades a Madrid, el 28 de maig de 2014

www.airemes.net

Cal que esperem a que plogui?

Pla de Millora de la Qualitat de
l'Aire 2014-2020

Foto cedida per Alfons Puertas, observador de l'Observatori Fabra

PMQA 2014-2020. Transparència, participació i concertació social

Procés d'elaboració llarg i complex però necessari (2011-2014)

- * Procés de participació ciutadana
- * Presentació del document base a la UE
- * Nou document base que incorpora els criteris aportats per la Comissió Europea
- * Estratègia europea «aire net»
- * Avaluació ambiental
- * Moció del Parlament de Catalunya sobre la qualitat de l'aire
- * Informació pública
- * Comissió Govern local
- * Aprovació Govern acord de Govern GOV/127/2014

Tenim les eines estructurals però..... Cal desenvolupar-les « sumant i cooperant»

- ✓ Realistes i amb una aposta forta per la innovació
- ✓ Tècnicament viables a curt o mig termini
- ✓ Econòmicament possibles
- ✓ Incentivadores com a fonament però, apostant per qui contamina paga

...i esdevinguin una oportunitat per:

- ✓ Millorar la salut de les persones i la qualitat de vida a les ciutats.
- ✓ Promoure una indústria + moderna, + neta i + competitiva.
- ✓ Dotar-nos d'un sistema de mobilitat sostenible des de les perspectives ambiental, econòmica i social

El canvi de model de mobilitat. Primer pas: convèncer (2011-2014)

Émissions de polluants
atmosphériques
par un véhicule thermique

Brum,
brum !!!

CO : monoxyde de carbone
COV : composés organiques volatils
NO : oxyde d'azote
NO₂ : dioxyde d'azote

O₃ : ozone
PM₁ : particules primaires
PM_{2.5} : particules secondaires

Source : ADEME/O'Communication

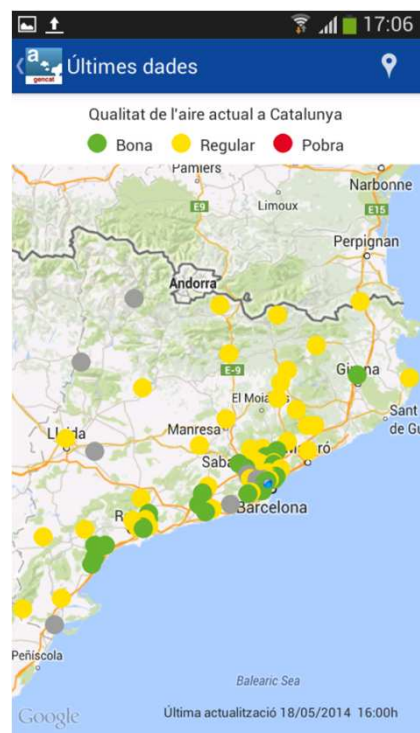
Generar consciència. Noves eines de difusió i transparència de la Qualitat de l'aire

- * Web on-line de les dades de contaminació més senzilla
- * Actualització web on-line dades de tots els punts de mesura en continu i manuals (9M dades a l'any)
- * Pronòstic diari de la qualitat de l'aire al twitter
- * Incorporar el debat sobre la qualitat de l'aire a les xarxes socials
- * Aplicatiu Aire.cat per mòbil
- * Missatges a les vies d'alta capacitat
- * Missatges als vehicles servei del taxi
- * Missatges en flotes de vehicles
- * Episodis de contaminació

Generar consciència. Transparència i xarxes socials

* Imatge aplicatiu aire cat

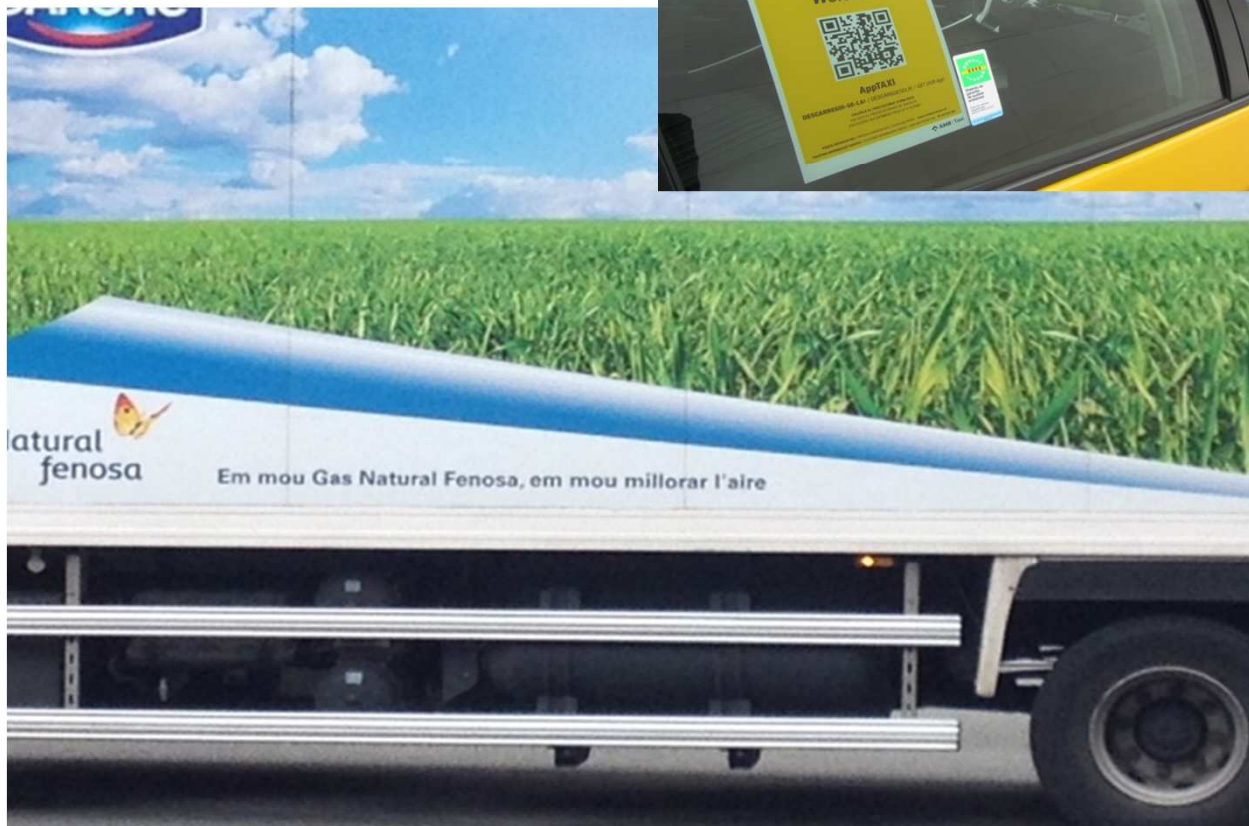
* 30 anys de la XUPCA

Generar consciència a baix cost

Generar consciència a baix cost

Aposta clara per la ciutat intel·ligent

ZUAP (Zones urbanes d'atmosfera protegida) amb protecció per les escoles

- * Incentius nous serveis de mobilitat: bicifeina
- * Incorporar la discriminació positiva en peatges i aparcaments en funció de la contaminació
- * Ajuts a vehicles d'ús intensiu (taxis i comercials) elèctrics i de baixes emissions
- * Distintiu de garantia de qualitat ambiental per a flotes
- * Guia compra verda vehicles

Bicifeina. Aire més net, menys soroll

Emissions industrials

Nou marc regulador: avantprojecte de llei de Previsió, Control i Qualitat Ambiental

→ Una de les instal·lacions industrials del complex petroquímic de Vila-seca, la setmana passada.

Un 'gran germà' controla la qualitat de l'aire del Tarragonès

La XEAC de la Generalitat vigila permanentment les emissions de les empreses potencialment més contaminants ubicades en un dels complexos petroquímics més importants d'Europa

- * Nou pla i programa d'Inspecció i control a la indústria.
- * Nou permís per abocament de gasos contaminants
- * Reforç XEAC. Xarxa d'emissions en continu
- * Acords voluntaris sectors industrials (AEQT, vidre, clor-alcalí, ciment..)
- * MTD: Millors tècniques disponibles
- * Fiscalitat ambiental: desgravacions i impostos específics

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat
**Direcció General
de Qualitat Ambiental**

Activitats Logístiques. Port de Barcelona

Black carbon. PM 2,5 cancerigen

PUERTO DE BARCELONA Los nuevos accesos viarios, pendientes de ejecución por parte de Fomento, mejorarán la calidad del aire del área metropolitana

La APB presentará un plan de reducción de emisiones contaminantes este año

El puerto genera el 16% de los NOx de Barcelona

El equipo de Medio Ambiente de la Autoridad Portuaria de Barcelona está preparando un plan de reducción de emisiones del puerto que presentará "a finales de año", explica Jordi Vila, responsable del departamento. Este documento, "muy pragmático y enfocado a actuaciones concretas", señala Vila, añadirá nuevas acciones a las medidas propuestas por el Plan APICE, implementado por el Centro Mediterráneo EUCC y el CSIC-IDAEA y en el que ha participado la APB.

Este informe propone un calendario de actuaciones para reducir las emisiones del puerto, que genera el 23% de las partículas (PM10) y el 16% de los óxidos de nitrógeno (NOx) de la contaminación de la ciudad. Entre estas medidas, la principal es la gasificación de la flota de buques, cuya implementa-

ción "reducirá el óxido de nitrógeno y las partículas en suspensión que emiten los buques en un 85% y un 100%, respectivamente", señala Vila. Aunque el responsable de Medio Ambiente de la APB es consciente

La autoridad portuaria catalana trabaja para poder recibir los primeros buques con motor a Gas Natural Licuado "lo antes posible"

de la dificultad de fomentar el uso de combustibles alternativos entre las empresas, por el sobre coste que supone adaptar los motores o cambiar la flota, pero confía en que la nueva normativa, que reduce las emisiones de los buques, favorezca

la implantación del GNL como combustible de futuro.

Pese a que el puerto de Barcelona debería realizar una serie de inversiones en infraestructuras para poder suministrar Gas Natural Licuado a los buques atracados, Vila asegura que la apuesta parte con la ventaja de su conocimiento previo en la manipulación de gas, ya que mueve GNL desde hace cuarenta años. Así, la autoridad portuaria trabaja para poder recibir los primeros buques con motor GNL "lo antes posible", de cara a principios de 2014, "aunque es pronto para fijar una fecha concreta", comenta Vila.

A la reducción de las emisiones contaminantes del puerto ayudarán los nuevos accesos viarios, ya que cuando se ejecuten los focos emisores se desplazarán más allá de Montjuïc, fuera del área metropolitana. >>> PÁGINA 5

El uso de GNL como combustible requiere una inversión importante

Gasificar els vaixells

Generalitat de Catalunya
Departament de Territori i Sostenibilitat
**Direcció General
de Qualitat Ambiental**

PMQA eines del S.XXI. Port de Barcelona

Impuls al Gas Natural

- * Conveni APB i GNF per a l'ús del GNL per a transport marítim i del GNC i GNL per al transport terrestre associat
- * Participació activa de la DGQA i Port de Barcelona dins de GASNAM
- * Conveni Baleària – GNF en el marc del PMQA
- * Taxació amb discriminació positiva vaixells amb gas: GASNAM, SEDIGAS, DGQA. Llei de pressupostos estatal
- * Impuls al Corredor Blau: infraestructura de recàrrega GNC i GNL cada 400 km als corredors transeuropeus

Episodis Ambientals de Contaminació

- * Informació a la població: Transmet, CECAT
- * Mesures addicionals sobre la indústria: Activació protocols a les tèrmiques, cimenteres i Port de Barcelona
- * Gestió de la velocitat: SCT (CIVICAT)
- * Modulació de preus de la mobilitat en funció de la contaminació:
 - Transport públic: descompte del 40% mínim
 - peatges: increment del 25%
 - taxa aparcament municipal regulat: increment del 25%

Eines del S.XXI. També per a la sostenibilitat econòmica del pla

Fons de Protecció de l'Àmbient Atmosfèric

- * Aprovar i habilitar el Fons de Protecció de l'Àmbient Atmosfèric
- * Aprovar l'impost a l'emissió de gasos i partícules a la indústria i la generació d'energia
- * Aprovar l'impost a les emissions de NOx que produeix l'aviació comercial
- * Estudi d'altres línies de fiscalitat ambiental que incentivin la circulació de vehicles menys contaminants i gravin la contaminació dels vaixells

GRÀCIES

www.airemes.net

Tota la informació de l'aire que respires en un clic

En aquest enllaç hi trobareu:

- Vídeo de presentació del PMQA (material de difusió)
- PMQA
- Accions relacionades
- Vídeo de sensibilització
- « Per netejar l'aire cal que ens mullem tots »
- Altra informació relacionada